

- Jeg vil ikke være med på å REHABILITERE NAZISTENE

KOMMER IKKE: Håvard Støvern vil ikke delta på møtet om Haglebuslaget. - Jeg kan ikke være med på å rettferdiggjøre terrorister, sier han.

FOTO: ANNE BERGSENGENE

Men Solhjell vil komme

GOL: - Jeg snakker med alle som vil snakke med meg, derfor regner jeg med at jeg kommer til å stille på møtet lørdag, sier Kåre Olav Solhjell fra Gol. Han er imidlertid klar over at hans deltagelse kan føre til at han igjen blir beskyldt for å tale nazistenes sak.

AV ANNE BERGSENGENE

Da historikeren Kåre Olav Solhjell fra Gol gikk ut få dager før 50 års minnet for Haglebuslaget, og satte et kritisk lys på den offisielle historien, forte det til svært sterke reaksjoner. Likevel stiller Solhjell på møtet.

- Jeg kan ikke trekke meg av frykt for å bli misbrukt, jeg er klar over at jeg beveger meg i et konfliktfelt, der det jeg sier tas til innstekt for forskjellige formål, sier Solhjell.

AVKLARING

- Leg kommer før møtet begynner til å be om å få si litt til avklaring.

ring, samtidig som jeg vil ta forbehold om hva en uttalelse fra møtet skal brukes til, sier Solhjell, som regner med å få utvidet sitt historiske materiale på møtet. Han ser det ikke som betenklig at ingen motstandsfolk er invitert.

- Hjemmefronten har også sine møter der de som kjempet på tysk side ikke er med, og som historikeren jeg ikke begynne å si hvem jeg vil snakke med, understreker Solhjell.

- At det er en del hjemmefront-folk som ikke vil snakke med meg, er en annen sak som jeg ikke kan gjøre noe med, sier han.

UNDRENDE

Solhjell stiller seg undrende til Håvard Støverns kritikk.

- Jeg har aldri snakket med Støvern om dette, og jeg har hatt inntrykk av at han ikke vil snakke med meg, sier han.

- Men dersom det er riktig at jeg er invitert for å kikke i arkivet på Prestfoss, så skal jeg gjøre det

veldig raskt, sier Kåre Olav Solhjell, som gleder seg til å kikke på det materialet Støvern kan vise fram.

Fremtidens oppslag 25 april 1995 - «Full krig om Haglebuslaget».

SIGDAL: Hva var det egentlig som skjedde på Haglebu den 26. April 1945? På et møte førstkommande lørdag er hensikten å belyse denne saken, men møtet oppfattes av mange som et forsøk på å rehabilitere nazistene.

- Jeg vil ikke være med på å prøve å rettferdiggjøre nazistene og deres innsats på Haglebu, sier Håvard Støvern fra Eggedal. Også Modum historielag har takket nei til å delta, men historikeren Kåre Olav Solhjell fra Gol stiller opp på møtet.

AV ANNE BERGSENGENE

Initiativtaker til møtet er Rolv Olsen, bosatt i Ringebu. Han er redaktør for gammelnazistenes avis Folk og Land, og blant de inviterte er tre personer som kjempet på tysk side på Haglebu i aprildagene 1945. En lege som har skrevet rapport om likvideringer utført av motstandsbevegelsen under okkupasjonen, er også blant deltakerne, sammen med historikeren Kåre Olav Solhjell fra Gol. Solhjell ertet på seg norske motstandsmenn som deltok i trefningen på Haglebu, da han i en bok i fjor stilte flere spørsmålstege ved det som skjedde på Haglebu.

«HISTORISKE FEIL»

- Det er viktig å få rettet opp de faktiske forhold, og da særlig få oppklart hvor mange som ble drept under slaget på Haglebu, sier Rolv Olsen, som arrangerer møtet som privatperson og sønn av en NS-mann. Han mener at historien, slik den er kjent, inneholder mange feil. Hjemmefronten har operert med et tapstall på tysk side på 29, mens Olsen støtter Solhjell, som mener at det riktige antallet er ni. Av disse ble to skutt i bakhold under en patrulje, mens resten falt i kamp.

TAKKET NEI

Sekretær i Modum historielag, Wermund Skillingstad, sier til Fremtidens oppslag at historielaget har takket nei til å delta på møtet av to grunner.

HAGLEBUSLAGET

- Haglebuslaget fant sted den 26. April 1945.
- Slaget var den siste trefningen mellom norske og tyske soldater før kapitulasjonen.
- Historikeren Kåre Olav Solhjell fra Gol, stilte i en bok i 1995 kritiske spørsmål, både omkring nødvendigheten av trefningen og om den offisielle historien omkring slaget.
- Solhjells utspill falt mange motstandfolk tungt for brystet, og «krigen» om Haglebuslaget raste i avis spalten i lang tid.
- Rolv Olsen forsøker nå gjennom et møte på Haglebu å belyse hva som egentlig skjedde, sett med øynene til dem som kjempet på tysk side.

- For det første angår ikke dette Modum, for det andre er vi innforstått med at møtet er et forsøk på å rehabilitere de som deltok på tysk side under krigen, sier Skillingstad. Han sier at historielaget mottok mye skriftlig materiale sammen med innbydelsen, men at det likevel er uklart hva dette møtet egentlig er for noe.

- Materialet formidlet en tradisjonell holdning fra tidligere nazister, blant annet synspunkter som stilte spørsmålstege ved hvorvidt Norge var i krig eller ikke. Et enstemmig styre ser ingen grunn til å delta på møtet ut fra denne tvilsomme vinklingen, sier Wermund Skillingstad.

TERRORISERT

Heller ikke Håvard Støvern ser noen grunn til å delta på møtet på Haglebu lørdag. Støvern har skrevet en beretning på grunnlag av motstandsmannen Rolf Langums foredrag om Haglebuslaget, og også han ser på møtet som et forsøk på å rettferdiggjøre nazistene og deres innsats på Haglebu.

- Jeg representerer eggedelingene, og det de følte og opplevde, og jeg kan ikke være med på å legitimere dem som har terrorisert folk i Eggedal, sier Støvern. Han legger til at dersom hjemmefronten også hadde vært invitert med representanter, så kunne det vært interessant å møte.

- Jeg har selv kontakt med folk som sto på tysk side, men som i dag er ferdig med saken, og jeg har stor respekt for dem som mener at dette er historie som vi må legge bak oss. Men da skal vi ikke gjøre helter av terrorister, sier en engasjert Håvard Støvern.

ARKIV

I en kommentar til at historikeren Kåre Olav Solhjell skal delta på møtet, sier Støvern at han er overrasket over at Solhjell aldri har bedt om å få se arkivet i Prestfoss.

- I det arkivet har Andreas Mørk skrevet ned det folk husket få år etter krigen, og dette materialet burde være interessant for en historiker, sier Håvard Støvern, som sier at Solhjell har en stående invitasjon til å komme til Prestfoss.